

25. juni 2025
J.nr. 2025 - 4437

Til Folketinget – Finansudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 288 af 12. juni 2025 (alm. del).

Rasmus Stoklund

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad man i de økonomiske ministerier normalt antager om lønmodtageres arbejdsudbudsreaktion, hvis deres indkomst ved givent arbejdsomfang falder, uden at marginals-katten ændrer sig? I forlængelse heraf bedes ministeren redegøre for, hvordan en lønmodtager, der arbejder 30 timer ugentligt, og som pga. ændrede regler for forskellige transfereringer (børne- og ungedyelse m.v.) og fradrag (eksempelvis personfradrag), står til at opleve en bruttoindkomstnedgang på f.eks. 20 pct., vil ændre sin arbejdsmarkedsdeltagelse? Det skal antages, at marginals-katten er uforandret.

Svar

Spørgsmålet ses grundlæggende at handle om den skønnede såkaldte *indkomsteffekt* i arbejdsudbudsadfærden, som blandt andet er beskrevet i *Regneprincipper på personskatteområdet* (Finansministeriet og Skatteministeriet maj 2024) samt i *kapitel 2 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2023* (Skatteministeriet juni 2023) og *kapitel 6 i Skatteøkonomisk Redegørelse 2025* (Skatteministeriet maj 2025).

Helt overordnet opdeles de skønnede arbejdsudbudsvirkninger i en såkaldt *timeeffekt*, der angiver en skatteændrings afledte virkninger på arbejdsindsatsen for personer i beskæftigelse, og en såkaldt *deltagelseeffekt*, der angiver en skatteændrings afledte virkninger på antallet af personer i beskæftigelse.

Såvel timeeffekten som deltagelseeffekten kan opdeles i en såkaldt substitutionseffekt og en indkomsteffekt, som afspejler to modsatrettede adfærdsvirkninger.

Substitutionseffekten knyttet til timeeffekten afspejler virkningen af, at en ændring af marginals-katten ændrer på ”bytteforholdet” mellem forbrug og fritid, så det enten bliver mere eller mindre attraktivt at arbejde lidt ekstra, enten i form af at justere arbejdstiden eller arbejdsindsatsen (og dermed optjene indkomst til forbrug) sammenlignet med værdien af fritid.

Ved en skattenedsættelse, som reducerer marginals-katten og dermed øger den marginale timeløn efter skat, vil substitutionseffekten knyttet til timeeffekten isoleret set trække i retning af, at en beskæftiget person vil vælge at øge sin arbejdsindsats eller arbejdstid – og dermed opnå en øget arbejdsindkomst – fordi den økonomiske gevinst ved en lille forøgelse af arbejdsindkomsten er øget. Substitutionseffekten fra timeeffekten vil altså entydigt øge arbejdsudbuddet (ligesom det også er tilfældet med substitutionseffekten fra deltagelseeffekten).

Indkomsteffekten knyttet til timeeffekten afspejler virkningen af, at en personskatteændring medfører en umiddelbar ændring i de disponible indkomster og dermed i de samlede forbrugsmuligheder for personer i beskæftigelse. Ved en skattenedsættelse trækker indkomsteffekten knyttet til timeeffekten isoleret set i retning af, at en beskæftiget person vil vælge at reducere sin arbejdsindsats eller sin arbejdstid – og dermed arbejdsindkomsten – fordi skattenedsættelsen gør det muligt at opnå de samme forbrugsmuligheder ved en lavere arbejdsindsats eller arbejdstid og samtidig have mere fritid. Indkomsteffekten fra

timeeffekten vil altså entydigt reducere arbejdsudbuddet (ligesom det er tilfældet med indkomsteffekten fra deltagelseeffekten).

Når der, *jf. spørgsmålet*, konkret spørges til lønmodtageres arbejdsudbudsreaktion ved et fald i indkomsten for et givent arbejdsomfang og uændret marginalsat, svarer dette til den ovenfor beskrevne indkomsteffekt. Ved en umiddelbar reduktion i den disponible indkomst vil indkomsteffekten isoleret set trække i retning af en forøgelse af arbejdsudbuddet.

I de økonomiske ministeriers beregninger skønnes indkomsteffekten knyttet til timeeffekten beregningsteknisk via en indkomstfølsomhed, som forudsættes at være -0,05 for alle beskæftigede i gennemsnit (dvs. uafhængigt af køn, arbejdstid og indkomstniveau), *jf. Regneprincipper af personskatteområdet*, maj 2024. Det betyder, at en umiddelbar reduktion (forøgelse) af de disponible indkomster med 1 pct. forudsættes at øge (reducere) arbejdsudbuddet via timeeffekten med 0,05 pct.

Det bemærkes, at der ikke skønnes over afledte arbejdsudbudsvirkninger for konkrete (enkelt)personer, men alene over de samlede virkninger for hele befolkningen eller de berørte befolkningsgrupper under ét. I *appendiks 6A i Skatteøkonomisk Redegørelse 2025* er fx vist en række tabeller med afledte adfærdsvirkninger mv. for hypotetiske personskatnedsættelser og -forhøjelser på henholdsvis 1, 3 og 5 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning (såkaldte personskattestilleskruer).

For langt de fleste lønmodtagere vil en nedsættelse af personfradraget indebære en reduktion af den disponible indkomst ved en uændret marginalsat, *jf. spørgsmålet*. Fx vil en hypotetisk nedsættelse af personfradraget med 2.700 kr. – hvilket svarer til en samlet skatteforhøjelse på 5 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning – indebære en reduktion af befolkningens samlede disponible indkomster med godt 0,3 pct. En sådan reduktion af de disponible indkomster skønnes at øge arbejdsudbuddet via indkomsteffekten knyttet til timeeffekten svarende til ca. 750 fuldtidspersoner. Inkl. den afledte virkning via deltagelseeffekten skønnes arbejdsudbuddet samlet set øget svarende til i alt 1.270 fuldtidspersoner.